

A Z ADÓ

A házbérek bevallása

A házbérbevallásokat 1933. év november végéig kell benyújtani, az illetékes községi előljáróságoknál, illetve városi adóhivataloknál. A bevallások elkészítésére nagy gondot kell fordítani, mivel a házadó éppen egyike azon köztartozásoknak, amelyek a kormány igen erősen igénybe vett s így igen érzékenyen érinti az adózókat.

A házbérbevallás erre a célra szolgáló nyomtatványon készíthető el olyformán, hogy annak minden rovatát pontosan ki kell tölteni. A legnagyobb gondot természetesen az évi bér megállapítását tartalmazó rovatra kell fordítani, mert ezen alapszik az egész 1934. évi házadókivetés s mint ismeretes a házadónál évközi változásnak bér-csökkenés címén helye nincs.

A bérösszeg megállapításánál főként az alábbiakat kell figyelemmel kísérni.

A nyersbérjövédelmhez kell számítani mind azt az összeget, illetve ellenszolgáltatást, amit a bérlő a béreltettyé használatá fejében bér címen akár készpénzben, akár természetben, akár valamely munkateljesítményben leróni tartozik. Ebből a szempontból a novemberi lakbérnegyedben fizetett bér az irányadó s ennek négyszeres összege képezi a házadó alapját.

Itt nem mulaszthatjuk el felhívni a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy a novemberi lakbérnegyedben történt lakbér-csökkenés kihat a házadó megállapítására. Miután pedig előrelátható, hogy a későbbiek folyamán további bér-csökkenés fog jelentkezni, célszerű a bér-mérséklést már most a novemberi bérnegyednél végrehajtani. Ugyanis a később történt hőmérsékletes a házadóra semmi befolyással nem bír, mivel a házadónál évközi változásnak a bérjövédelm csökkenése címen nincs helye.

Nem számíthatók a házbérhez a bérlő által fizetett közüzemi pótlék s általában minden olyan közszolgáltatás, amit a község vagy város a bérlőtől a bérbeadó útján hajt be, a lakás, fűtés, világításáért fizetett díj és végül a butorozott szobáknál a butorhasználat díja. Butorhasználati díj címén általában 30 százalékot lehet a bérösszegből levonni, ez a különbözet azonban általános keresetiadó-köteles.

E bevallás benyújtásának elmulasztása 5 százalékos bírsággal jár, aki pedig a bevallását külön felszólításra sem adja be, bírság címén 10 százalékos pótlékot köteles fizetni.

*

A kormány a hivatalos lap október 24-iki számában rendeletet közöl, amelyben egyéb gazdasági intézkedések mellett megengedte, hogy az úgynevezett „védett birtokok” tulajdonosai a terhükön 1933. év végén fennálló hátralékot, amelyből azonban az 1933. évi előírás levonásba helyezték, — 10 éven keresztül kamatmentes részletekben fizethessék meg. — E részletek mellett azonban természetesen az időközben esedékessé váló folyó adókat is fizetni kell.

Adónaptár

November 1—10-ig: Havi 48 pengő átalányig a forgalmi adó egyhatod részének lerovása bélyegeken. Előző napi forgalom után a forgalmi adó lerovása bélyegeken, ha más lerovási mód megállapítva nincs.

November 5—10: Havi 48—240 pengő átalányig a forgalmi adó lerovása egyhatod részben bélyegeken.

MINDENKINEK KORDA-RUHA

Legjobb. — Legdivatosabb. — Legolcsóbb.

Mérték után

elsőrangú szabás és kiállítás.

Iskola

öltönyök, felöltők, télikabátok
nagy választékban.

FÖLDES IZSÓ

Klauzál tér

Borotválkozás előtt NIVEA

CREME * OLAJ

akkor utána sima lesz a bőre. Tehát először puhítsa meg a szakállát NIVEA-val és csak utána szappanozzon és borotválkozzék. Így eléri azt, hogy ha érzékeny a bőre, az nem fog kipatogzani és kisebesedni. — Próbálja meg már holnap reggel! A borotválkozás lényegesen könnyebben fog sikerülni és fájdalommentes lesz. A pótolhatatlan és utánozhatatlan NIVEA nagyszerű hatását Eucerit tartalmának köszönheti.

NIVEA-CREME ára P 0.50—2.20.

NIVEA-OLAJ ára P 1.00—3.50

Klebelsberg Kunó, a kulturpolitikus

Irtó és a Dugonics-Társaság Klebelsberg-ünnepén felolvasta
dr. Huszti József egyetemi tanár

I.

Az összeomlást és a trianoni békét követő sorsdöntő évtized vezető egyéniségei között a legelső sorban küzdött az a férfi, kinek emlékeztétét ünnepelni ma itt összegyűltünk. Ez az ünnepelés azonban nemcsak emlékezés: amíg e földön — s e földnek éppen ezen a pontján, Szegeden — olyan magyarok élnek, akik a nemzeti életet megérdemlik, addig Klebelsberg gróf emlékeztétét felújítani nem lesz szükséges, mert alkotásaiban, mint kiapadhatatlan erőcentrum, mindvégig hozzá fog tartozni a nemzeti élet egészéhez. Inkább nekünk, az árván ittmaradtoknak van arra szükségünk, hogy örökségét, eszméit és eszményeit újra meg újra átéljük, példájából a mindennapi élet fel-feltornyosuló hajainak legyűrészére erőt, vigasztalást merítsünk. Hiszen a Gondviselés elsősorban éppen ezért küldte őt nemzetének akkor, amidőn annak a vigasztalásra, lelkének erősítésére a legnagyobb szüksége volt.

Az összeomlás után, amikor a kábulatból fél-eszméletre révedeztünk s a szörnyű zuhanás után megmaradt csonka tagjainkat végigtapogattuk, hogy van-e még bennük ép csont, a nemzet többségén a legnagyobb kétségbeesés vett erőt. De nemcsak nálunk, hanem Európa-szerte, még a szintén alig lihegő úgynevezett győzteseknél is sötét pesszimizmus vett erőt a lelkeken: ha a világ vége talán nem is érkezett el, a nyugati civilizáció bizonyosan megérett a bukásra. Ezeknek az éveknek egyik legolvasottabb könyve volt — pedig, mint tipikusan német könyv, nem nagyon olvastatta magát — Spengler műve, mely már címében Nyugat pusztulásáról, a nyugati műveltség alkonyáról beszélt.

Nálunk még optimistának számított az, aki az új helyzet következményeit úgy akarta levonni, hogy Magyarországból legyen a háborúelőtti kis Balkán államokhoz hasonló parasztszörny. E gondolat hívei eleve belenyugodtak, hogy Budapest uccáin a kövek között majd felüti fejét a fű, hogy nagyobb városaink majd maguktól elnéptelenednek, művelődési intézményeink összezsugorodnak. Ennünk majd csak lesz, hiszen agrár-ország vagyunk, életünket eltengetjük mindaddig, míg valami fordulat — aminek egyelőre még a képzelet sem tudott konkrét formát adni — ebből a siralomházból egyszer ki nem szabadít. A kétségbeesettebbek már azon bizonykodtak, hogy egyáltalán kár lenne a megmaradt ország-csonkon az életet megindítani, ezért erőfeszítéseket tenni; általában kár lenne életképességünknek akár zsugorított formában is bizonyosságát adni, mert ez könnyen Trianon petrifikálódását jelentheti. Ennél sokkal célravezetőbb lehet az amugy is tartóhatatlan helyzetnek szándékos elmérgesítése, mert az ebből kirobbanó elégedetlenség a nemzetet sorsa jobbrafordítása érdekében esetleg sikert hozó kétségbeesett kísérletekre fogja felfigyeltetni.

Ebben a hangulatban lángolt fel a magyar élet-akarat Klebelsberg gróf lelkében olyan ellenállhatatlan, szinte félelmetes erővel, hogy a nemzet többsége, minden esetben annak legjobbjai rövid tétozás után megindultak az általa kijelölt, egyáltalán nem könnyű s nagy áldozatokat kívánó úton.

„En azt tartom, hogy az optimizmus az élet oxigénje” — hirdette szóval és példájával fáradhatatlanul. Nemzeti életünk nem merülhet ki a területi épség után való inaktív sóvárgásban: céltudatos, tette kész, összeszorított fogu férfiak kellene, nem Koppányok, még kevésbé Jeremiások. A vakon vagdalkozó Koppány legalább mókány ember, akinek ha verekedésre kerül a sor, még jóhasznát lehet venni, de a Jeremiás-típus semmire sem jó. A magyar Jeremiások ugyanis előre semmit sem mondtak meg — ebben különböznek a nagy prófétáktól — de siránkozni annál

jobban tudnak s csak úgy „sugározzák ki magukból a csüggedést és kétségbeesést.” Ez bűn a nemzet szemben, amikor a remény és önbizalom ébrentartásán fordul meg a sorsunk. Mert a beteg nemzeteknél, mint sok esetben a betegeknek, a gyógyulás el sem képzelhető bizakodó hangulat nélkül. Ilyen körülmények között gyalázatos dolog varju-módra pesszimizmust károgni! S nekünk nemcsak gyógyulnunk kell, hanem megerősödnünk: megcsappant erővel, a legkedvezőtlenebb viszonyok között kell visszaszerezni az elvesztett; erre pedig nincs más út, mint a bizakodás, amelyből majd munka, alkotó kedv, felfokozott tevékenység fakad. Pesszimizista hangulatban, megfogytakozott életkedvvel abból a mélységből, ahová minket a sors levetett, felfelé törni nem lehet.

Nem ismerte volna Klebelsberg gróf a helyzet nehézségeit, nem mérte volna meg elesettségünk nagyságát? Senki sem tudta pontosabban, mit veszítettünk a világháborúban, a forradalmakban, Trianonnal és az inflációval, amely egymaga három nemzedék takarékoságának még megmaradt gyümölcsét tette semmivé s szinte az egész nemzeti ingó vagyont elfújta. Quand même! Mentől könnyebb a kétségbeesés apostolainak munkája, antól nagyobb bűn velük együtt a nemzetre végleg rázárni a kriptá fedelét. Minden siránkozás céljatevésztett: „A végzet nyakunkra tette ölmekezést s ha sirva roskadozunk, nyom kérlelhetetlenül lejjebb és lejjebb. Ilyen helyzetben csak az kerekedik felül, aki óriási erőfeszítésekkel szembeáll a végzettel.” Most kell bebizonyítanunk, hogy megérdemeljük-e az életet, mert az életre való nemzetekre a katasztrófa úgy hat, mint mikor a fát erősen visszavágják: annál jobban hajt. Nincs tehát más menekvés, mint az optimizmus, a bizakodás s a megfeszített munka. Minden bölcseség csödjét jelentené, ha az öregebbek az ifjabb generációnak csak a kétségbeesést tudnák tanácsolni.

Klebelsberg grófnak talán legnagyobb történelmi érdeme az marad, hogy a magyarság életének eme szörnyű éveiben reményt és önbizalmat tudott önteni nemzetébe s valóban sikerült is meg erősíteni annak már-már alig pisllákoló missziótudatát. Optimizmusa, bizakodása balzsamként hatott a nehezen behegő sebekre, a lelkét botlító hivatásérzet hevénél őszinteségénél fogva felvilágyozta és magával ragadta az ellankadtakat. Az első között volt, akik az elesettet felemelték, s újból jártani tanították, sőt a meggyőzés erejével járásra kényszerítették. Örök dicsőség és hála ezért — legelső sorban ezért — áldott emlékének.

Az archimedesi pont, amelyen lábát megvetve Klebelsberg gróf az elernyedt magyar életet mozgásba lendíteni kívánta, a művelődés-politika volt. Nemcsak azért, mert a lefegyverzett, gazdaságilag is guzsba kötött ország számára jóformán ez volt az egyedüli út, amelyet Trianon leleményesége sem tudott elzárni, hanem azért is, mert meggyőződése volt, hogy a magyarság örök vágya az eszmények után ebben az óriási szabad térben, amit a művelődésnek hihetetlenül kibővült tere

Mindenkinek kell tudnia, hogy
nálunk legolcsóbbak a
**kézimunka-
fonalak**
Tisza Aruház Püsp. házár (a szappantüzet mellett.)